

VERENIGING VRIENDEN NEDERLAND - TSJECHOSLOWAKIJE

Secretaris:

LEDENBRIEF Nr. 21

Redaktie-adres:

A sv: Rehoře

čáp letí přes
moře,

žába hubu otevře,

ledy plují do moře,

líný sedlák, který
neče

In dit nummer o.a.:

	blz.
ESMS 40 jaar	3
Terugblik cimbaalgroepen	4
Balnea-berichten	6
Reisherinneringen	9
10-daagse V.V.N.T.-reis	11
Sprookje in de Tsj. muziek	13
Filatelie	15
Puzzel	16
Marius Borstlap 80 jaar	18

VAN DE VOORZITTER

Beste Vrienden,

Naar aanleiding van de laatste algemene ledenvergadering is het bestuur u een verklaring schuldig over de gang van zaken op deze vergadering, naar aanleiding van het punt: Bestuursuitbreiding.

Ondanks dat wij hierover in onze vergaderingen gesproken hadden, bleek toch dat hier op de vergadering geen eensluidend standpunt naar voren kwam. De heer Van der Burg wilde op korte termijn tot uitbreiding komen, terwijl andere bestuursleden dit op een wat langere termijn wilden laten gebeuren. Bij onze nabespreking motiveerde Bep van der Burg zijn wensen als volgt:

1. door het groeien van onze vereniging komt er steeds meer werk;
2. vorig jaar is er een tournee door ons georganiseerd voor een Tsjechoslowaaks folklore ensemble. Dit werd op het laatste moment afgezegd, waardoor er zeer veel georganiseerd moest worden. Een nieuw orkest werd van ČSMS verkregen, de tournee werd omgebouwd, enz. enz. Doordat de andere bestuursleden nauwelijks beschikbaar waren door verblijf in het buitenland, door ziekte en omdat zij nog voor een bedrijf moesten werken, kwam nagenoeg al dit werken neer op de familie Van der Burg, die hier dagen en nachten mee bezig geweest zijn. Door het bestuur uit te breiden zou een dergelijke calamiteit beter op te vangen zijn geweest;
3. indien wij naar de toekomst kijken, waarin wij hopen op het dubbele tot drievoudig aantal leden, met onderafdelingen en werkgroepen, dan dienen wij een groter bestuur te hebben.

Deze punten zijn uitvoerig besproken. Wij zijn in verband met het eerste punt tot een herverdeling van de werkzaamheden gekomen, die zodanig is, dat geen van de bestuursleden zich nu te zwaar belast voelt.

Wat het tweede punt betreft heeft ČMSM toegezegd, dat zij zover het in hun vermogen is, zullen voorkomen dat dergelijke afzeggingen zullen plaats vinden. Ook onze planning met ČSMS zal op een veel langere termijn plaats vinden, zodat dit paniekvoetbal hopelijk een eenmalige zaak is geweest.

Het derde punt blijft echter volledig overeind. Maar gezien de oplossingen voor de punten 1 en 2, is er tijd voldoende om dit goed voor te bereiden. Bep van der Burg stelde ook dat er op onze statuten, die hiervoor gewijzigd moeten worden, nog wel enkele andere op- en aanmerkingen gemaakt kunnen worden. Het bestuur heeft gemeend dit punt goed voor te moeten bereiden en wil van buiten het bestuur enkele deskundigen aantrekken, om voor de volgende algemene ledenvergadering u een uitvoerig voorstel voor te leggen, zowel over de Statuten als over een eventueel te vormen Huishoudelijk Reglement.

Wel zijn wij erg blij met de duidelijke bereidheid van de algemene ledenvergadering om tot een uitbreiding van het aantal bestuursleden te komen. Maar nu door de oplossingen voor de punten 1 en 2 de damp van de ketel is, wilden wij u geduld vragen tot de volgende ledenvergadering.

Met vriendelijke groet,

w.g. E. de Munck.

Bij de voorplaat:

De oude tekening op de voorpagina is van Ales, een bekende Tsjechische kunstenaar. In beeld gebracht is de maand Maart. Het gedichtje luidt:

Op heilige Rehoré

*De ooievaar vliegt over de zee,
de kikker doet zijn bek open,
de ijsschotsen drijven naar de zee
het is een luie boer, die niet ploegt.*

VAN HET BESTUUR

Van de ČSMS, de Tsjechoslowaakse Vereniging voor Internationale Betrekkingen, ontvingen wij een bericht, waarvan wij u de belangrijkste punten willen mededelen.

VERKLARING

De Tsjechoslowaakse Vereniging voor Internationale Betrekkingen is een niet onder de regering staande organisatie. Zij heeft op 17 nov. 1986 haar 40-jarig bestaan gevierd. De vereniging is opgericht kort na de stichting van de Verenigde Naties als een antwoord op het na-oorlogse streven naar een wereld van vrede.

Het doel van de ČSMS is te streven naar wereldvrede en het bevorderen van wederzijds begrip en vriendschap tussen de naties volgens de principes en doelstellingen zoals vastgelegd in het Handvest van de Verenigde Naties.

Wij willen jullie, beste vrienden, verzekeren, dat wij jullie inzet ter bevordering van een wereld in vrede, zeer waarderen.

De ČSMS werkt heden samen met meer dan 60 zusterorganisaties over de gehele wereld. Bovendien is er een succesvolle en groeiende ontwikkeling in de totstandkoming van jumelage tussen meer dan 100 Tsjechoslowaakse gemeenten met een gelijk aantal gemeenten uit andere landen.

De ČSMS bestaat uit vertegenwoordigers uit de gehele Tsjechoslowaakse maatschappij, zoals vooraanstaande personen uit het politieke, wetenschappelijke en culturele leven. Zij zetten zich in om een nucleaire catastrofe te voorkomen en de wereldvrede te bewaren, zowel voor ons als voor de komende generaties. Dit in hechte samenwerking met vredesinitiatieven uit andere socialistische landen.

Wij verzekeren u, dat de ČSMS bereid is alles te doen om samenwerking en vriendschap onder de volkeren te bevorderen.

Wij richten ons tot u met het verzoek om al uw krachten te gebruiken om wereldvrede te verwerven.

Opgemaakt in Praag, 17 november 1986.

VAN BESTUUR EN REDACTIE

De samenstelling van het bestuur is als volgt: E. de Munck - voorzitter, N. van Rees - secretaris, mw. H. Nieboer - penningmeester, J. van Putte - 2e voorzitter, mw. H.G. v.d. Burg - 2e secretaris/ledenadministratie, K.L. Thio - 2e penningmeester en L.J. v.d. Burg - werving/representatie.

De redactiecommissie Ledenbrief bestaat uit:

L.J. v.d. Burg, mw. H.G. v.d. Burg-Meijer, mw. Joh. Noorbergen, J. van Putte en K.L. Thio.

Daar de notulen van de jaarvergadering bij de vervaardiging van de ledenbrief het bestuur nog niet waren gepasseerd, volgen deze in de volgende ledenbrief.

Een terugblik

Succesvol optreden van het Tsjechoslowaaks Staatsensemble onder leiding van Karel Šelmeczi te Rotterdam in Gebouw "De Prinsenwiek".

Tijdens hun verblijf in Holland is deze muziekgroep gastvrij ontvangen en van appartementen voorzien door de leiding en bewonersorganisatie van Serviceflat De Prinsenwiek in Alexanderpolder te Rotterdam.

Het absolute hoogtepunt van het korte tournee vond plaats op zondagmiddag 15 februari in de recreatiezaal van De Prinsenwiek. Voor een zeer enthousiast publiek heeft de muziekgroep een fantastische middag verzorgd. De virtuoze vertoning van de solist Jan Holy bracht de zaal van muisstil tot ovationeel applaus.

Wij, als V.V.N.T., waren met ons bestuur en een paar leden aanwezig om tijdens de pauze's de mensen wat meer over onze vereniging te vertellen. Vooral wat betreft de reizen, waren de aanwezigen zeer geïnteresseerd; ondersteund door mevrouw Ambachtsheer hebben wij het accent op de Balnea-reizen gelegd.

Aan het einde van het optreden kwam er van de bewoners, spontaan ingezameld, een som geld voor deze fantastische muzikanten.

Als bestuur van de V.V.N.T. hebben wij de leider van het orkest onze erepenning overhandigd, die door Karel Šelmeczi zeer geroerd ontvangen werd.

Terugkijkend op deze zondagmiddag mogen we deze gebeurtenis als zeer geslaagd beschouwen en de V.V.N.T. heeft er zeer fijne kontakten aan over gehouden.

N. van Rees.

Met de cimbaalgroep Jiří Petrů op tournee

Cimbaalmuziek van Jury Petrů is eeuwenoude volksmuziek uit Kyjov, Moravië. Deze muziekgroep was uitgenodigd ter opluistering van de jaarvergadering en van deze gelegenheid werd weer gebruik gemaakt om elders in het land op te treden.

Behalve twee succesvolle huisconcerten was de groep vrijdag 27 februari te gast in Brielle, alwaar zij van gemeentewege een programma kregen aangeboden inclusief geuzenmaaltijd.

Op 28 februari traden zij op na het officiële gedeelte van de jaarvergadering in Kijkduin.

Op 1 maart vertrokken we dan naar Lelystad, alwaar we om + 16.00u verwacht werden. De IJsselmeerpolders vonden ze zeer interessant. Dit hadden we al bemerkt van de groep, die in november 1986 hier was en waar Nico van Rees over schrijft in de terugblik. Op de kaart werd de situatie dan ook zorgvuldig bekeken en achteraf bleek hiervoor voldoende tijd te zijn.

Om + 15.35u arriveerden we in het Nivoncentrum "Het Kompas", alwaar we hartelijk werden ontvangen met koffie en daarna een

Applaus, telkens weer, zoals hier in Emmen

warme maaltijd. Inmiddels was Lee Thio - ons nieuwe bestuurslid - op de afgesproken tijd en plaats verschenen. Mede dankzij zijn aanwezigheid werd het optreden een succes. De onderbrenging van de groep geschiedde bij pleeggezinnen. Wij, maar ook vele anderen, zijn nog steeds van mening, dat het systeem van gastgezinnen de vriendschapsbanden aanhaalt.

De volgende ochtend werd een excursie gemaakt naar het museum Het Nieuwland, alwaar een film vertoond werd en een rondleiding in de Engelse taal verzorgd was. Door de bassist František Esterka werd dit in Tsjechisch omgezet. De interesse van de deelnemers ging zover, dat zij een sluis in werkelijkheid wilden zien, hetgeen in stromende regen bij de Noordersluis gelukte, waarbij zij tevens het gemaal in werking zagen (en hoorden).

Tijdens de broodmaaltijd kregen we alarmerende berichten over de drie noordelijke provincies. We hebben heel wat getelefoneerd om uiteindelijk tot de conclusie te komen dat Leeuwarden onbereikbaar was (zie ook elders in deze ledenbrief). De berichten, die wij kregen, waren ook afkomstig van de regionale radio. Daar wij wisten dat er een bus uit Roden naar Leeuwarden zou gaan en wij vermoedden, dat het een bus van Rapidetours zou zijn, hebben we Kuipers gebeld. Deze was in bespreking, maar zijn medewerkster deelde mee, dat het in Tynaarlo een vreselijke toestand was. Een bus van hun, die na 45 minuten had moeten aankomen, was er na ruim 4 uur nog niet. De gastgezinnen in Lelystad vonden het vanzelfsprekend dat we bleven.

Bij de kaaimannen in het Noorderdierenpark/Emmen

Emmen

Op dinsdag 3 maart was het weer behoorlijk opgeklaard. De radio-berichten en informatie via ANWB waren niet onrustbarend, alhoewel voorzichtigheid geboden werd, zodat we Emmen telefonisch konden berichten dat we zachtjes-aan zouden afreizen, hetgeen om + 10.30u (na de koffie) geschiedde.

Na een korte fotostop - in ijs verpakte bossen - arriveerden we om + 13.30 u. in het Nivoncentrum in Emmen, waar de koffietafel al klaar stond. Direct na de lunch werd een bezoek gebracht aan het Noorderdierenpark, alwaar we door gidsen werden rondgeleid o.a. door de bekende vlindertuin. Hierna volgde een ontvangst in het voorlichtingscentrum van het gemeentehuis met koffie, diavoorstelling en rondleiding en een ontvangst door de burgemeester, Hans Ouwerkerk, waarvoor de groep spontaan een mooi lied ten gehore bracht.

Inmiddels had men in het Nivoncentrum een warme maaltijd voor ons bereid, die er in ging "als koek". Hierna hielpen alle handen met het inrichten van de zaal, die al snel vol liep. Petrú speelde de sterren van de hemel en "Het peerd van Ome Loeks" was ook hier een verrassing en vond luide bijval.

De tombola was een succes, evenals het optreden. Een ovationeel applaus was het resultaat. De spelers werden bovendien nog beloond met een aandenken (een Nivonlepeltje).

Evenals in Lelystad, werden we ondergebracht bij gastgezinnen.

Woensdagmorgen, 4 maart, om + 9.30 uur verzamelden we weer bij het Nivoncentrum om gezamenlijk nog even te winkelen. Na de lunch volgde een hartelijk afscheid met een "tot de volgende keer".

De terugtocht verliep buitengewoon vlot - de bus had de hele nacht warm gedraaid en haalde de 90 km/p.u. - zodat we zonder onderbreking al om + 16.00 uur in het Nigrotje arriveerden en onmiddellijk onze aankomst meldden.

Donderdag 5 maart

Bij thuiskomst hoorden we dat op donderdag 5 maart een huisconcert was afgesproken in Hilversum. Dit werd gegeven ten huize van dhr. en mevr. Mantz, die een grote villa met muziekkamer bewonen. De beide kamers waren vol met belangstellenden en ook hier was het optreden succesvol.

Vrijdag 6 maart

Dagje Rotterdam met Nico van Rees en Johanneke Noorbergen:

Om een uur of twaalf gingen Nico en ik met de hele groep op pad. Allereerst naar de poffertjestent aan de Oude Binnenweg, waar we aten. Het weer zat ons mee, dus tourden we hierna met 2 auto's door de stad langs allerlei bezienswaardigheden. Vervolgens wandelden we in Delfshaven en zagen een demonstratie tingieten in het Zakke dragershuisje.

In het museum "De Dubbelde Palmboom" brachten we ook nog

een uurtje door, en daarna op naar het hoogtepunt van de middag: de Euromast. Een groot succes! Gelukkig was het helder, dus de autotour, die we even tevoren maakten, legden we vanaf de Euromast nogmaals af.

Daarna aten we in een echt Rotterdamse bruine kroeg, het Bolwerk, en arriveerden om een uur of 7 in de Speeltuinvereniging.

Johanneke.

Vanwege het slotconcert van vorig jaar is Petrù bij de Buurt- en Speeltuinvereniging "Het Lage Land" geen onbekende. De opkomst was wat magertjes. De andere helft van de zaal werd gevuld door bestuur en gastgezinnen. Na de 2e ronde van de tombola kwamen eindelijk de beentjes van de vloer.

De speeltuinvereniging kreeg van de V.V.N.T. een fraai boek aangeboden en Petrù van de speeltuinvereniging Delftsblauwe tegeltjes als aandenken.

De inmiddels per post bezorgde souvenir-tjes uit Leeuwarden konden we nog net vóór het vertrek uit Nederland op de slotavond in Rotterdam overhandigen.

Wij kunnen terugzien op een geslaagd tournee.

Hennie van der Burg.

Cimbaalmuziek van Petrù uit Moravië

VAN EN OVER TSJECHOSLOWAKIJE

De Tsjechische kuuroorden

In onze vorige ledenbrief schreven wij, dat de kuuroorden meestal in aantrekkelijke gebieden liggen. Eén dezer gebieden is Noord-west Bohemen, waarvan het Ertzgebergte deel uitmaakt. Hierin liggen onder meer de bekendste en oudste badplaatsen. Drie daarvan vormen de beroemde driehoek Karlsbad (Karlovy Vary), Franzensbad (Františkovy Lázně) en Mariënbad (Mariánské Lázně).

In elk van deze plaatsen bevinden zich meerdere kuuroorden en natuurlijke bronnen. Hierdoor is het mogelijk, dat

men in een badplaats voor verschillende kwalen of ongemakken kan kuren. Uit het overzicht dat hierna volgt kan men dat ook zien.

Indicatie-groepen	Darťov - Karvíná	Františkovy Lázně	Jáchymov	Janské Lázně	Jeseník	Karlovy Vary	Luhátovice	Mariánské Lázně	Poděbrady	Teplice	Teplice nad Bečvou	Třebon'
Hart- en bloedvaten	0	X						X*	0	X*		
Spijsverteringsorganen						X*	0					
Suikerziekte						X*	X					
Vetzucht						X		X				
Jicht			X					X				
Ademhalingsorganen				*	X		X*	X				
Zenuwen	X		0	X*			0		0*			
Gewrichten	X*	X	X	X*			0		X			X
Nieren en blaas							X*					
Vrouwenziekten		X*										
Geriatricuor		X	X			X	X	X	X	X		X
Akupunktur	X	X	X	X		X	X	X	X	X		
Zuurstof-therapie		X				X						

x Alle behandelingen 0 Enige behandelingen * Kinderkuren

De onder de dikke lijn genoemde behandelingen zijn in het algemeen niet in de kuurprijzen begrepen.

Karlsbad is een der bekendste en belangrijkste badplaatsen van Tsjechoslowakije. De stad kent een laag en een hoog gedeelte, van 555 m. tot 639 m. boven de zeespiegel. Het ontstaan dankt Karlsbad aan keizer en koning Karel IV. Vóór Bad I staat in het park een standbeeld van hem. In Bad I, dat als zodanig niet meer in gebruik is, is het bad van Karel IV nog in oorspronkelijke staat aanwezig. In Karlsbad zijn 12 bronnen.

Franzensbad (450 m) behoort eveneens tot de grootste badplaatsen met een accommodatie van meer dan 2700 bedden en 24 bronnen.

Mariënbad (600 m) beschikt over de meeste natuurlijke bronnen, met die uit de directe omgeving meegerekend, ruim 40. Verder vindt men hier geneeskrachtig gas en vanwege de ligging in een dal, is het milde klimaat eveneens een pluspunt.

Daar wij in september van 1986 een kuur ondergingen in Karlsbad, volgt hier in het kort het verloop daarvan.

U begint met informatie en boeking bij de Balnea-vertegenwoordigster in Nederland. Dat is mevr. A. Ambachtsheer-Klirova, Sluyterslaan 339, 3431 BH Nieuwegein, tel. 03402-34109. Samen hebt u dan uw keus gemaakt.

Bij aankomst krijgt u de kamer van uw keuze toegewezen en u bent dan - meestal - vol pension ondergebracht. Hierna volgt een volledig medisch onderzoek. De arts, die u onderzoekt, blijft gedurende uw verblijf uw huisarts. Hij bepaalt welke behandelingen voor u wenselijk zijn. Deze kunnen bestaan uit het drinken van bronwater, baden en therapeutische behandelingen.

Thans bepalen we ons tot het drinken van bronwater, dat er altijd bijhoort. Karlsbad heeft 12 bronnen, die onderling verschillen van temperatuur en chemische samenstelling. Zo heeft bijvoorbeeld bron 1 een temperatuur van 72,3° C en een samenstelling van CO₂ (kooldioxide) van 400 mg/l. en bron 6 heeft een temperatuur van 52,9° C en CO₂ van 704 mg/l.

Met deze details hebben we overigens weinig of niets te maken. De arts schrijft voor van welke bron men moet drinken, wanneer en hoeveel. Dat "wanneer" is meestal een half uur voor elke maaltijd en daarom is het niet te verwonderen, dat het in Karlsbad 's morgens om 7 uur al net zo druk is met wandelaars als zaterdagmiddags in het centrum van bijvoorbeeld Den Haag.

In een volgende ledenbrief verdere bijzonderheden van onze kuur.

Alleen nog dit:

Na afloop van de kuur krijgt u een advies mee hoe te handelen om fit te blijven. Ook vooraf is het raadzaam om de wenken van onder meer de Ned. Hartstichting ter harte te nemen. Een dezer adviezen luidt: **Eet minder vet.** In Nederland eten we veel vet, vaak zonder dat we het merken. Het zit "onzichtbaar" in veel produkten, zoals in gebak, gehakt, vleeswaren, frituurwaren, snacks, volle melk, koffieroom, kaas, ijs, borrelzoutjes, enz. Het accent zou meer moeten liggen op voedingsmiddelen die minder vet bevatten, zoals bruin brood, erwten, bonen, aardappelen, rijst, groente en fruit.

L.J. v.d. Burg.

Tijdens het vervaardigen van deze ledenbrief ontvingen wij aflevering nr. 11 van de **Neue Prager Presse**, waarin onderstaand bericht, dat wij verkort weergeven:

Over alle meridianen der aarde

Bij het licht van de schijnwerpers startte precies om middernacht van 17 maart onderstaande TATRA-truck met als bestemming een reis om de wereld. De start vond plaats in Kopřivnice, de stad waar de TATRA-vrachtauto's vervaardigd worden. Deze wereldreis is ter gelegenheid van 100 jaar automobiel en 90 jaar fabricage van TATRA-vrachtauto's.

De daarop volgende dag had in Praag een persconferentie plaats.

De reis zal 2 jaar duren en mensen uit 50 landen op 5 werelden zullen met deze TATRA kennis kunnen maken. Als bijzonderheid vermelden wij nog, dat geen der bemanningsleden beroepschauffeur is.

Een der bemanningsleden is Petr. Bárta, van de filmstudio Barandov.

Van het interview, dat die Neue Prager Presse met hem had, vertellen wij in de volgende ledenbrief.

L.J.B.

De bemanning van links naar rechts: F. Jemiš, P. Bárta, J. Stöhr, D. Petr, K. Valchař en S. Synek.

REISHERINNERINGEN

Mode

In 1972 trokken we op onze vakantie door Polen en maakten de terugreis - op ons gemak - via Tsjechoslowakije.

We hadden op onze laatste pleisterplaats in de Poolse Tatra, Zakopane, veel slechts weer gehad. Nog net voor het alweer begon te donderen en regenen hadden we de hele kampeerboel en onszelf droog in de auto geïnstalleerd en gingen op weg naar de Pools/Tsjechische grens. Onderweg kochten we van onze laatste zloty's nog een paar koppen soep; in Tsjechoslowakije zouden we wel wisselen en warm eten.

Allengs knapte het weer op en aan de andere kant van de bergrug scheen zelfs de zon; daar was de grens en Slowakije.

Een eenzame grenspost, want wij waren op dat moment het enige verkeer.

Een jongeman - die erg z'n best deed streng te kijken - begroette ons stram, wees met een armgebaar de plaats aan waar we de auto moesten parkeren en verdween vervolgens met onze grensdokumenten in het kantoortje.

Bij het parkeerhaventje stond een bankje in de zon, waarop we ons installeerden om van de omgeving te genieten. Na geruime tijd kwam de jonge grenswachter naar ons bankje en probeerde uit te leggen dat er problemen waren. Problemen?? Ja, in de paspoorten stonden jongens genoteerd en wij hadden 2 meisjes bij ons.

Wat een grap! Onze jongens lagen in een deuk van de lach. De douaneman bleef streng kijken en liet met gebaren weten dat het probleem school in de lange haren van onze knapen. "Oh, maar dat is mode in West Europa" haastten we ons te zeggen. "Moda"? Meewarig zijn hoofd schuddend keek hij de jongens één voor één aan. Wij moesten terug naar Polen, naar de kapper, zei hij. Wij gaan niet terug naar Polen, besliste ik; het is daar niks leuk en hier schijnt de zon. Bovendien zijn de zloty's op. Verbeelde ik het me of kwam er echt een glimlach op zijn strenge gezicht?

Wij probeerden nog meer argumenten: De Beatles? Hij schudde zijn hoofd. Karel Gott? Kende hij niet. Cruyffie? Voetbal? en ik maakte een schoppend gebaar. Ah, Krooifie! Ja, Krooifie. Hij haalde zijn schouders op. Krooifie viel dus buiten de normen, die mocht het zich permitteren lange haren te dragen.

Even met de chef overleggen, wees hij naar het kantoortje. Omkijkend zag ik nog net een pet achter het gordijntje verdwijnen.

We waren een beetje hongerig, want het oponthoud duurde langer dan verwacht, maar ik vond ergens in de auto nog wat appels en biskwieten. Terwijl we dit rantsoen nuttigden, kwam de jongeman weer op ons af. De chef had beslist: haren eraf of we kwamen de grens niet over.

Ik vroeg aan de jongens of zij in het kantoortje aan de chef wilden laten zien dat ze echte jongens waren. "Gek mens zeg", was hun commentaar. "En naar Polen gaan we ook niet, krijgen we net zo'n hoofd als hij", doelend op de douaneman. Persoonlijk vond ik dat zo gek nog niet; een beetje ouderwets, maar wel netjes.

In een laatste poging tot begrip trachtte ik uit te leggen dat in West Europa het verschil tussen jongens en meisjes nauwelijks te zien was, hooguit aan de sluiting (links of rechtsom) van de gebleekte spijkerbroek. Hij begreep me, want een blos kroop over zijn wangen en hij draaide zich op zijn hakken om en beende richting kantoortje. Maar de pet achter het gordijntje weerhield hem ervan het kantoor binnen te gaan; hij kwam weer terug.

Mij man hakte de knoop door. Wat doen we: terug naar Polen of zal Mamma jullie haren knippen? Dat is nog altijd beter dan de Poolse coupe?! Heb je een schaar? ik antwoordde: "ik zal eens zoeken" en dook vervolgens in de bagage.

Ik zag mijn kans schoon en genoot al van het vooruitzicht om die lange slierten wat in te korten. Na enig gerommel had ik eindelijk een schaartje gevonden en triomfantelijk hield ik het omhoog.

De jongens - wetend hoe ik over de harenmode dacht - kregen het spaans benauwd. De oudste begon een spraakwaterval, inhoudende dat hij niet meer naar school zou gaan omdat hij zich daar niet kon vertonen met zo'n hoofd. "Zeur niet", was mijn commentaar, "voor we thuis zijn, is het er weer aangegroeid". De jongste - altijd al een jongen van geen woorden maar daden - was op het uiterste puntje van de bank gaan zitten, klaar om weg te rennen. Beiden riepen met heel angstige stemmetjes: "Nee he, mam, Nee hee?!!"

De douanier - die natuurlijk niets verstond van ons taaltje - volgde alles nauwlettend, evenals "de pet" achter het gordijntje.

Op het juiste moment, het fatale ogenblik van de eerste knip met het schaartje, herkreeg de douanier zijn spraakvermogen, stak zijn hand op en sprak het internationale woord "Stop", daarmee de hele situatie reddend.

De pet achter het nu opengeschoven gordijntje, maakte een beweging van: Kom hier, waarop onze douanier voor de zoveelste maal op het matje bij de chef kwam.

Luttele momenten later kwam hij (nog net niet huppelend) ons vertellen dat we Tsjechoslowakije in mochten maar liefst zo snel mogelijk een kapper opzoeken.

Wat waren de jongens blij dat zij hun lange slierten mochten behouden. Ik borg de schaar maar weer op. De jongeman klakte z'n hakken tegen elkaar, groette formeel, wenste ons een goede reis en voegde daaraan toe: de groeten aan Krooifje. Toen lachte hij al zijn mooie tanden bloot. Een heel ander mens; hij had al te lang z'n gezicht in de plooi moeten houden.

Opgelucht reden we door het mooie land. We passeerden Ždiar, waar iedereen nog steeds in klederdracht liep, vanwege de plaatselijke regen in doorzichtige plastic regenjassen.

We ontdekten een mooie nieuwe weg naar Štrebské Pleso en volgden deze naar het bekende meer. De weg eindigde in een groot parkeerterrein waar vele auto's en autobussen geparkeerd stonden en waar zogenaamde studenten zwart geld probeerden te wisselen. Het eens zo vredige plekje was een soort Zandvoort geworden en barstte van de toeristen, alhoewel deze in het algemeen niet verder komen dan het dichtstbijzijnde restaurant. De natuur was nog altijd onveranderlijk mooi en onaangestast.

We streken weer neer op onze "oude" camping Tatranská Štrba. Alles was nog vrijwel onveranderd, alleen moesten we nu intensief zoeken naar een plaatsje; het was er overvol. Boven op een heuvel vonden we nog een plekje naast een paal. Het was maar een heel klein beetje hellend. Dat hebben we geweten! Dagelijks veranderden we de luchtmatrassen, want we rolden achtereenvolgens zachtjes naar links en rechts of we zakten naar beneden.

De paal bleek een hoge lichtmast te zijn, waartegen ik 's avonds op mijn gemak zittend mijn aantekeningen kon maken. Mijn gemak, nou ja, niet alleen ik kwam op het licht af maar ook de insekten vlogen zich op het licht en op mij te pletter.

Hennie van der Burg.

LIDICE '87

Gaarne brengen wij nog even in herinnering dat kinderen van 5 t/m 15 jaar hun tekeningen kunnen inzenden voor de 15e Internationale tentoonstelling Lidice '87.

Het formaat mag maximaal 60 x 50 cm. zijn. Ook werkstukken uit metaal, hout, keramiek, textiel enz. zijn welkom.

Vóór 1 april zenden aan:

Secrétaire de l'exposition Lidice '87

L'uba Riedlbauchová

Kulturní dům

273 53 Lidice

Tsjechoslowakije

DE REISDIENST V.V.N.T. HEEFT DE VOLGENDE AANBIEDING VOOR U:

10-DAAGSE REIS NAAR PRAAG EN TATRA

De kosten voor V.V.N.T.- en NIVON-leden bedragen f 870,--
Voor niet-leden f 910,--

Bij de prijs is inbegrepen: twee overnachtingen, n.l. een op de heen en een op de terugreis, beide in West-Duitsland.

4 overnachtingen te Praag in hotel AXA op basis van half-pension.
Hotel AXA is een drie-sterren hotel, gelegen in het stadscentrum.
Kamers met warm en koud stromend water.
Er is een restaurant, een snackbar, wisselbureau en verkoop van souvenirs.

- * 3 overnachtingen in de Hoge Tatra in hotel Gerlach (half pension)
- * alle vermelde excursies en entree's
- * deskundige begeleiding door een gids
- * op de terugreis een afscheidsdiner
- * kosten visum en verzorging daarvan
- * premie reis- en ongevallenverzekering
- * doorrijkosten BRD
- * vervoer in een comfortabele touringcar.

Niet inbegrepen zijn:

toeslag 1-persoonskamer (f 12.50 p.p./p.d.)
andere excursies dan vermeld
drankjes etc.

1^e dag

We rijden via Köln - Frankfurt/Main - Würzburg richting Tsjechische grens. Vóór de grens hebben we een overnachting. Plaats nog onbekend. Bij aankomst een warme maaltijd.

2^e dag

Na het ontbijt rijden we via de grens BRD/ČSSR naar ons hotel te Praag. Hier kunt u op eigen gelegenheid de omgeving verkennen.

3^e, 4^e en 5^e dag

Op een dezer dagen krijgt u een volledige rondrit door Praag onder leiding van een gids.

Verder wordt er een halve dagtocht gemaakt naar kasteel Karlstejn, ca. 20 km. buiten Praag

Ook wordt er een bezoek gebracht aan een theater, n.l. Oper Pantomima.

6^e dag

Na het ontbijt vertrekken we uit Praag en rijden het mooiste gedeelte van het land tegemoet n.l. de Hoge Tatra.

Aan het eind van de middag hopen we aan te komen bij ons verblijfsadres hotel Gerlach, 15 km. van Smokovec gelegen.

7^e en 8^e dag

Wederom worden er een aantal zeer interessante excursies gemaakt. Ook nu gaat er een gids mee.

9^e dag

Ja, en dan komen we helaas tot de ontdekking dat de vakantie er weer op zit. Na het ontbijt gaan we dus weer richting BRD. Aan het eind van de middag komen we dan weer op ons adres van de eerste dag.

10^e dag

Richting Nederland.

We vertrekken op zaterdag 3 oktober en komen terug op maandag 12 oktober.

Beste lezers, het moet mij van het hart dat bovenstaande informatie niet volledig is. Tot mijn grote spijt bezit ik op dit moment nog niet over alle gegevens, maar terwille van de tijd willen we wat we weten, u alvast doen toekomen.

In de volgende ledenbrief zullen we u de aanvullende informatie verstrekken.

Voor inschrijving en verdere navraag kunt u zich vervoegen bij de reisdienst van de V.V.N.T.:

p/a J. Kuipers, Stationsstraat 25, 9482 TX TYNARLO.

Tel. 05921-43300.

RAPIDETOURS.

VAN DE ZUSTERCLUBS EN FEDERATIE

De **Bulgaarse** culturele vereniging "Paissi Hellendarski" organiseert op 27 maart a.s. een lezing over Bulgaarse kloosters. Deze bijeenkomst zal gehouden worden in de kerk "Zorgvliet", J.W. Frisolaan 5-9 te 's-Gravenhage. Aanvang 19.30 uur. Toegang is gratis.

In de lezing zal o.a. aandacht besteed worden aan de architectuur, fresco's, ikonen en houtsnijwerk van verschillende kloosters, aan handschriften, miniatures en boeken, aan de kloosters als centra van literatuur en onderwijs en aan de rol die zij gespeeld hebben bij het behouden van het Bulgaarse nationale bewustzijn en de Bulgaarse cultuur.

De belangstellenden zullen de gelegenheid krijgen boeken over de Bulgaarse kloosters, fresco's, ikonen, houtsnijwerk, handschriften en miniatures te bezichtigen. Er zal ook een expositie worden ingericht van ikonen van de Bulgaarse kunstschilder Elena Atanassova en van grammofoonplaten met Bulgaars kerkgezag. Er zal een film worden vertoond, getiteld: "Bulgaarse kloosters".

De **Stichting Nederland-Polen** organiseert een geheel verzorgde busreis naar Zuid-Polen van 7 t/m 21 september 1987. Op het programma staan de steden Wroclaw en Krakau en de bergstreken langs de Tsjechoslowaakse grens, met o.a. een boottocht over de grensrivier de Dunajec.

Reissom f 1.410,--, alles inbegrepen, ook zakgeld in zlotys. Inlichtingen: tel. 070-238541.

VAN DE AFDELING "REGIO DEN HAAG"

Oproep aan de leden van afdeling Regio Den Haag

Het op 18 maart j.l. gevormde bestuur van afd. Regio Den Haag, bestaande uit H. van Nieuwkerk, H. Alblas en H. Zandvliet, moedigt u aan om op de komende Regio-bijeenkomst, **woensdagavond 20 mei** over uw vakantie-ervaringen in Tsjechoslowakije te komen vertellen; eventueel aan de hand van zelf gemaakte films, dia's etc. Bel ons gerust op, liefst voor 15 april a.s.

Contact-adres: Haika Alblas, Riddersdreef 23, 2542 XP Den Haag, tel. 070-667380.

VAN HET GENOOTSCHAP VOOR TSJECHISCHE MUZIEK

Het sprookje in de Tsjechische muziek, deel 3

We zetten deze serie voort met enkele opera's van Dvořák. We beginnen daarbij met de in 1898 geschreven opera "De duivel en Katja". Dit sprookje is terug te vinden in diverse verzamelingen, o.a. 'Tschechische Volksmärchen', uitgave Berlijn, DDR 1961, en Božena Němcová: 'Das goldene Spinnrad', Leipzig 1967.

Later besteden we ook nog aandacht aan de bekende 'Rusalka'.

Čert a Káča, de duivel en Katja

Op een dorpsfeest gaat het vrolijk toe, maar schijn bedriegt. De dorpelingen moeten zich in het zweet werken voor een rijke prinses, die in het kasteel in de buurt woont. Zij leeft van de opbrengsten van het land en goed óók.

De schaapsherder Jirka moet zelfs op zondag zijn plicht doen en verlaat het feest. Dan komen Katja en haar moeder aan.

Katja wordt door de dorpelingen nogal eens geplaagd, omdat ze zó lelijk is, dat niemand met haar dansen wil. Maar Katja wil graag dansen en roept uit: 'Desnoods met de duivel'. Dan verschijnt een heer in jagerskostuum. Niemand kent hem, dus niemand weet dat hij de duivel is, Marbuel genaamd.

Hij begint het volk uit te horen over de prinses en haar rentmeester, kortom, over de wijze waarop het dorp geregeerd wordt.

Tot ieders verwondering danst hij voortdurend met Katja en hij nodigt haar zelfs uit om mee te gaan naar zijn kasteel, 'waar zij prettiger leven zal'.

Katja voelt daar wel voor en.... plotseling opent zich de aarde en zijn Katja en Marbuel verdwenen.

Schaapsherder Jirka, die zojuist is teruggekomen, hoort wat er aan de hand is en vermoedt hoe de vork in de steel zit. De dorpelingen begrijpen nu ook dat de vreemdeling de duivel was en dat hij Katja heeft meegenomen naar de hel.

Ondertussen is Lucifer, het opperhoofd der duivels, niet tevreden over Marbuel. Het was niet de bedoeling om Katja mee terug te brengen naar de hel, Marbuel had de boze prinses mee moeten nemen. Bovendien is Katja zelfs met handschoenen niet aan te pakken, ze draagt n.l. een halssnoer met een kruis en daardoor kan de duivel niet van haar afkomen; hij moet haar blijven dragen.

Dan verschijnt Jirka in de hel, hij probeert Katja vrij te krijgen, maar Katja wil dat Marbuel haar terugbrengt, precies zoals hij haar heeft opgehaald.

Om haar van deze eis te laten afzien, koopt Marbuel haar om met gouden kettingen en dan verdwijnt ze, dansend met Jirka, uit de hel.

Ondertussen treurt de prinses, omdat ze al haar vrienden verloren heeft en zich zo eenzaam voelt.

Jirka belooft de prinses haar te helpen, maar alleen wanneer ze haar beleid verbetert. Alleen dan zal ze gevrijwaard zijn van de hel. Dan verbergen Jirka en Katja zich in het kasteel, want Marbuel komt eraan om de prinses naar de hel te brengen. Wanneer hij langs loopt springt Katja op zijn nek. Marbuel heeft al zoveel te stellen gehad met Katja, dat hij er als een haas vandoor gaat.

De prinses is gered en zoals zij heeft beloofd, wordt de slavernij afgeschaft.

Katja krijgt een nieuw huis en Jirka wordt Eerste Minister. En het volk is gelukkig!

MUZIKALE NOTEN

Voorbericht: "Interbellum Tsjechoslowakije" in de Haagse Kunstkring

Op 26 april a.s. vindt in de Haagse Kunstkring (Denneweg 64, Den Haag) om 12 uur een koffieconcert plaats met tsjechische muziek uit de periode tussen de beide wereldoorlogen, waaraan schrijver dezes medewerkt.

Over enkele componisten, waarvan werken worden uitgevoerd, volgen in de ledenbrief van april enkele bijzonderheden.

Het zijn de componisten Erwin Schulhoff, Vaclav Kaprál en Vitězlava Kaprálová.

Hans Wallin.

Op dinsdag **31 maart** a.s. om 20.15 uur zal in **Diligentia** te **Den Haag** een concert plaatsvinden door het **Pražák Kwartet** uit Praag, prijswinnaar op het kamermuziek-concours dat door het Praags Conservatorium was georganiseerd ter gelegenheid van het "jaar der Tsjechische muziek" (1974). Nadien werd het kwartet nog vele malen onderscheiden met prijzen, zowel in het binnen- als in het buitenland.

Het Pražák Kwartet is dankzij zijn speciale combinatie van jeugd, muzikaliteit en technische perfectie een geregelde gast (reeds een vijfde optreden) op de concerten van de Vereniging voor Kamermuziek te 's-Gravenhage en is bij het Haagse publiek en de pers bijzonder geliefd.

Op het programma staan werken van Arriaga, Janacek en Smetana.

Kaarten à f 27,50 - CJP f 10,-- zijn telefonisch te reserveren bij Diligentia, tel. 070-651851.

Verder staan ons nog muzikale gebeurtenissen te wachten, zowel op klassiek als populair gebied.

- * 7 en 8 juni en 7 augustus - optreden van Vlčnovjanka te Pey-Echt (Limburg) op uitnodiging van Cinerec
- * Van 10 t/m 19 juli vindt het internationaal volksdansfestival plaats te Heyen (gemeente Gennep). De openingsavond wordt een **Tsjechische muziekavond** met het orkest Mistrinanka (organisatie Noordlimburgse Kultuurdagen).
- * Van 5 - 19 juli is er het Orlando Festival in Kerkrade. Bij een der volgende ledenbrieven zullen wij een folder hiervan bijsluiten.
- * Op 26 september zal de bekende Leidse cimbaalgroep "Csárdás" het 15-jarig bestaan vieren met een optreden in de Leidse Schouwburg.

Vanzelfsprekend komen we op al deze evenementen in volgende ledenbrieven terug.

WAT HET OOG STREELT

Gaarne wijzen wij wederom op de tentoonstelling, die gehouden wordt in:

Galerie Nebti, Oude Molstraat 30C in Den Haag. Tentoongesteld worden grafisch werk van Jiří Anderle en sieraden van een groep ontwerpers. In onze ledenbrief van februari vindt u uitvoerige informatie hierover. Een folder kunt u aanvragen bij de Galerie. De tentoonstelling is nog geopend t/m 28 maart: woensdag t/m zaterdag van 11.00 - 17.30 uur en na telefonische afspraak.

Een **Slowaakse Glastentoonstelling** is een dezer dagen geopend bij:

Galerie Rob van den Doel, Anna Paulownastraat 105 te Den Haag. Deze tentoonstelling duurt t/m 18 april a.s. Openingstijden: woensdag t/m zondag van 10.30 uur tot 18.00 uur.

Van 25 april tot 31 mei komt hier een expositie van de glas-kunstenaar J. Frydrych en van 5 juni tot 5 juli volgt er een expositie van **Tsjechische glaskunst**.

Op 9 mei a.s. wordt in **Brielle**, in het cultureel centrum De Goote, een tentoonstelling geopend van keramiek van de Tsjechische kunstenaar Oldřich Vicha in combinatie met een schilderij-tentoonstelling met werk van Josef Velčovský. De tentoonstelling blijft een maand in Brielle. Hieraan voorafgaand vinden Tsjechische festiviteiten plaats met o.a. muzikale omljsting van het ons welbekende Lieder- en

dansensemble met Karel Šelmečzi. Bovendien treedt een trio uit de jumelage-stad Havlíčkův Brod op. Vanzelfsprekend zullen we in het aprilnummer uitvoerig terugkomen op het Brielse programma, waaraan momenteel hard wordt gewerkt.

 In Leiden wordt op 4 april a.s. een fototentoonstelling geopend, waaraan een Tsjechische fotogroep meewerkt. Ook de Tsjechische fotografen zullen hierbij aanwezig zijn. Thema van de tentoonstelling is: dialoog Oost-West. Van het werk dat geëxposeerd wordt en dat voor ruim de helft Tsjechische werkstukken bevat, is een mooie catalogus gemaakt op kunstdrukpapier. De tentoonstelling wordt gehouden in de "Waag" en is geopend van 5 april t/m 18 april, zondag t/m vrijdag van 12.30 - 17.00 uur en zaterdag van 11.00 - 17.00 uur. Bovendien donderdagavond van 19.00 - 21.00 uur.

FILATELIE

Praga '88

Op 28 augustus tot en met 5 september 1988 zal er in Praag de wereldpostzegeltentoonstelling Praga'88 worden georganiseerd. Dit ter gelegenheid van het 70-jarig bestaan van Tsjechoslowakije en tevens het 40-jarig bestaan van de communistische staatsgreep van februari 1948.

De tentoonstelling heeft als thema: 'Postzegels en filatelie, een wereld van kennis en vrede'. Het wordt georganiseerd door het Tsjechoslowaaks ministerie van Posterijen en Telecommunicatie, met samenwerkingen van de bond van de Tsjechoslowaakse filatelistenverenigingen. Praga'88 vindt plaats in het congresgebouw van het cultuur- en ontspanningscentrum Julius Fucik, in de tentoonstellingshal 'U hybernu' en in de rijschool van het kasteel van Praag. Ter gelegenheid van deze tentoonstelling zal de post de komende twee jaar enkele bijzondere zegels uitgeven. Wij zullen te zijner tijd nog hierop - in de volgende ledenbrief - terugkomen.

Op de zegels die zijn uitgegeven op 4 februari 1987 zien wij een afbeelding van enkele Tsjechoslowaakse onderscheidingen, met de volgende waarde: 50 h., 2,- Kčs, 3,- Kčs, 4,- Kčs en 5,- Kčs.

De afbeelding van 50 h. is de gouden ster 'held van Č.S.S.R.'. De zegel van 3,- Kčs heeft de afbeelding van de 'Orde van de Februari-overwinning' en de 'Orde van de arbeid'. De ontwerper van deze postzegels is de tekenaar V. Kovarik.

Zeer interessant zijn de 1ste-dag-enveloppen. Op de eerste envelop zijn de postzegels van 50 h, 2 Kčs en 5 Kčs aangebracht, met een afdruk van een insigne van de 'Orde in de Witte Leeuw I klasse'. De tweede

envelop bevat de zegels van 3 Kčs en 4 Kčs met een afdruk van een ster van de 'Orde van de Witte Leeuw I en II klasse'.

vervolg Filatelie

Op 4 maart 1987 zijn er 4 postzegels uitgegeven met het thema natuur.

De nieuwe postzegels, met een waarde van 1 Kčs, 2 Kčs, 3 en 4 Kčs tonen ons vier soorten vlinders.

De ontwerper van deze postzegels is de schilderes K. Stanclova.

Ook met deze postzegels zijn er twee 1ste-dagenveloppen uitgegeven.

Joop Nieboer.

MAARTPUZZEL - ontworpen door Milada Nieboer

MEMORISIUMNETAKWIDN
OEBOERENBRIDGENENAA
NINEREKOJSNAAKIREMA
OOOSVLOOIENSPELETMI
PDNOEKNIKKERENWAJEE
OAIGRRNELEBBARCSRAN
LKMNVGGANZEBORDEN-E
IIIOIETDEZELENOIMEPG
EMDBNEMJRNEKKABEEUI
NZTIKKERTJETIRNBPZT
NEGITNIWTNENEEROOZR
YEMOPNNENRENREKWREE
ASOOEEHEBKNEIEELELD
TLPTTSTIAEKERETEIEEN
SAERISBHNONEWITNVNE
EGAE EBCNJTNNEGDIRBN
EAIPESKLAVERTASSENE
KWARTETTENOGETARTSE

amerikaans jokeren	mop (2 x)
bakken	naaien
bingo	pesten
boerenbruggen	pop
bowlen	pokeren
breien	puzzelen
bridgen	rennen
damme(n)	rijmen
dokterbibber	scrabbelen
domino	schaken
eenendertigen	stratego
eenentwintigen	tikkertje
ezelen	verven
eten	vier op een rij
jokeren	vlooienspel
ganzeborden	wie is het
kaarten	yatsee
kat en muis	zeeslag
klaverjassen	
knikkeren	
kwartetten	
memori	
mens erger je niet	
mes	
mikado	
monopolie	

Hoe op te lossen?

De woorden uit de bovenstaande rijtjes zitten in het blokverstoep, lezend zowel van links naar rechts als van rechts naar links. Horizontaal, verticaal en zelfs diagonaal. Wanneer dan de letters zijn weggestreept (lijnen mogen elkaar kruisen) houdt u letters over. Deze vormen, bovenaan beginnend, een gezegde, dat van toepassing is op het motto van deze puzzel: **Wat doe je in je vrije tijd?**. Onder de goede inzenders verloten we weer een kleinigheid. Inzenden aan de **Redactie vóór 20 april**.

De oplossing van de vorige puzzel (januarinummer) luidt: Ik wens u allen een voorspoedig Nieuwjaar en de vrede in de hele wereld.

Het prijsje is - na loting - gewonnen door mevr. H. Alblas te 's-Gravenhage.
Plezier en succes gewenst met het oplossen van deze puzzel!!

-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-

POTTENKIJKEN

Omelet met champignons

Benodigd: 8 eieren, 400 gr. champignons, 120 gr. boter, 1 dl. room, wat zout, gemalen peper en peterselie.

Bereiding:

De champignons in plakjes snijden en in de helft van de boter opbakken, zout en peper toevoegen.

De eieren met de room los kloppen en een snufje zout toevoegen.

In de hete boter de omeletten bakken, op het laatst de champignons op de omeletten verdelen en het geheel op de borden schuiven.

Versieren met fijn gehakte peterselie.

Opdienen met gekookte aardappels.

H.N.H.

ALLERHANDE

In het Nivon-periodiek van Leeuwarden nr. 5 van maart 1987 staat de hieronder volgende ontboezeming over het niet doorgaan van het optreden van Jiří Petru in Leeuwarden.

Als een ballon, die leeg liep....

De werkgroep Oost-Europa van het Nivon vroeg het bestuur een muziekkavond te organiseren met een cimbaal-orkest uit Tsjechoslowakije. Deze muziekgroep "Petrů" maakte een tournee door België en Nederland. De Ver. Vrienden Ned.-Tsjechoslowakije begeleidde de groep door ons land. De avond werd gepland op 2 maart. Er moest worden uitgezien naar zaalruimte, bijv. de Synagoge, maar die was bezet; Zalen Schaaf was het alternatief, maar 400 man, kan dat wel???

Een werkgroep gaat aan het werk. Joop Wielinga ontwerpt een affiche, met behulp van "plakletters" en de typemachine wordt de tekst gemaakt. We maken een begeleidende brief en een toegangskaart. Een copieerapparaat zorgt voor vermenigvuldiging. Daarna begint de "public relation"! In de stad worden bij veel instellingen en winkels de affiches uitgezet. Voor de verkoop van kaarten staan er drie adressen: Adrie en Sjoë, Ynze en Jellie, Joop en Tiet en voor zover voorradig, 's avonds aan de zaal. Aan de deur wordt niet gekocht, bleek alda. Propaganda wordt gemaakt en particulieren en instellingen worden gebeld. De crocusvakantie speelt ons parten!

Intussen was de huisvesting van de musici rond. Ze worden voor 1 nacht bij Nivonleden ondergebracht. Voor de volgende dag is er een stadswandeling en een bezoek aan het Provinciehuis gepland. Het is Vrijdag 27 februari. De kaartverkoop loopt nog niet zo vlot, al zijn er wel toezeggingen van mensen die zullen komen. Radio "Aquarius" wordt benaderd en men is bereid om zaterdagmorgen de aankondiging om te roepen, maar dat gebeurt al om 10 over 9 uur en op dat tijdstip was nog niet iedereen uit de veren... Radio Fryslân wordt aangeschreven en Tiet krijgt een uitnodiging om maandagmorgen "live" in de uitzending haar zegje te doen, maar dat is wel om half 8 in de studio zijn, maar om tien voor 8 is Tiet duidelijk en klaarwakker aan het woord. De spanning stijgt, maar de temperatuur daalt. De noordelijke provincies komen weer in de greep van de winter: gladheid, ijzel, regen.... Openbaar vervoer valt uit, de mensen wordt aangeraden niet onnodig de straat op te gaan. Onze avond komt in de problemen, net nu de kaartverkoop zo goed begint te lopen.

Om twee uur krijgen Joop en Tiet bericht, dat het Cimbaalorkest Petrů, die zich in Lelystad bevinden, van ANWB en politie de raad krijgen niet naar het Noorden te reizen. Dus geen muziekkavond, wat nu? In allerijl wordt de Leeuwarder Courant gebeld en een bericht wordt nog in de stadseditie opgenomen; ook Radio Fryslân, die al vanaf 5 uur in de lucht is, roept de afgelasting om. Adspirantbezoekers worden afgebeld. Geen warme muzieklanken uit Oost Europa, maar een koude douche na zoveel werk...

"Het is als een ballon, die leegloopt", aldus Tiet en zo voelen we ons allemaal.

Adrie.

vervolg Allerhande

Van Haika Alblas ontvangen wij geregeld berichten uit kranten en tijdschriften. Hieruit hebben we thans weer een keuze gemaakt:

In het Binnenhof van 2 maart komt een artikel van een halve pagina voor over ons lid Marius Borstlap ter gelegenheid van zijn 80e verjaardag op 7 maart.

Helaas was ons dit feit niet bekend, maar al is het dan wat laat, ook van deze plaats wensen wij de heer Borstlap van harte geluk en nog vele jaren in goede gezondheid, mede tot heil van het Nederlandse muziekleven.

Over dit muzikleven gaat het interview met de dirigent Marius Borstlap.

Het is een onmogelijke taak om uit dit geheel een selectie te maken, daarvoor is het interview te interessant. Hieronder dus het geheel.

DEN HAAG — „Die veel bekeken en veel geprezen playbackshows voor de tv vind ik walgelijk omdat kinderen muzikaal misbruikt worden. Ik noem zulke programma's vervuilers van het muzikaal klimaat". Marius Borstlap wordt zaterdag tachtig jaar, maar zijn hart is nog jong. „Wie altijd zingend met kinderen gewerkt heeft blijft jong" zegt de man die in binnen- en buitenland roem oogstte met het Haags Knapenkoor, het Haags Kinderkoor en het Haags Jeugdkoor.

Zachtmoedig

Wie Marius Borstlap zo hoort betogen meent van doen te hebben met een strijdvaardig man. Niets is minder waar. Borstlap is de zachtmoedigheid zelve. Hij merkt dan ook verzachtend op: „Ik wil niet de indruk wekken dat ik een verzuurde man ben geworden, integendeel. Ik heb een prachtig leven gehad, de bloeitijd van de jeugdkoren meegemaakt, succesvolle concertreizen gemaakt en „Pro Cantare” is springlevend. Een vrouwenkoor met leden die vroeger in het kinderkoor en in het jeugdkoor zaten en die elkaar nu weer gevonden hebben. Zij hebben als kind zingen geleerd en uit een soort nostalgie is „Pro Cantare” geboren. Wij hebben een

groot repertoire met muziek van 1500 tot nu toe en iedereen werkt met plezier en enthousiasme. Daarom is het misschien extra teleurstellend dat er voor het jongenskoor geen emploi meer is. Met Kerst vorig jaar hebben we nog gezongen met de Leidse Studenten in de Cantate de Noël van Honegger, maar je kan met tien jongens toch niet verder gaan. Het is triest om te moeten constateren, maar die slag heb ik verloren".

„Natuurlijk zijn er wel oorzaken te noemen. Grote boosdoener is naar mijn idee de popmuziek en de daarbij behorende commercie. De invloed van de tv heb ik al genoemd, maar ook de vrije zaterdag heeft wat dat betreft

negatief gewerkt. De ouders gaan naar het tweede huis, naar de boot of de camping en concerten geven met de jongens op zaterdag of zondag is niet meer mogelijk. Daarbij komt dat we ontzettend gemakkelijk zijn geworden, we wensen ons niet meer in te spannen. A capella zingen is „te moeilijk”, de stem gebruiken gebeurt alleen via een microfoon en zelfs muzikanten vinden dat een formule als gebruikt in „Kinderen voor kinderen” nuttig is.

Ik vind 't uit den boze". Met weemoed denkt Marius Borstlap aan de tijd dat hij tweemaal per maand voor de NCRV met zijn jongens a cappellaliederen zong en als zangleraar aan de Dr. H. Bavinckschool tweemaal per week aan 800 kinderen zangles gaf.

Niet alert

„Wij zijn als musici waarschijnlijk onvoldoende alert geweest. Wij hadden moeten protesteren tegen het verloren gaan van muzikale waarden. Het show-element heeft de overhand gekregen, het volkslied hebben we verleerd en het geestelijk repertoire kennen we nauwelijks meer. Wij weten zelfs niet goed meer hoe te ademen en het goede ademgebruik is toch zo waardevol. Daarom vind ik 't zo belangrijk om in bepaalde gevallen blokfluitles te geven, zoals aan een meisje met ademhalingsproblemen vanwege astma. Na twee jaar was de specialist verbaasd dat zij zo verrassend vooruit ging”.

„Daarnaast hou ik me actief bezig met het muzikaal adviseurschap van de stichting Repertoire Informatiecentrum Muziek in Utrecht. Dit landelijk centrum is er voor iedereen die zich bezighoudt met amateuristische muziekbeoefening in ensembleverband. Door hieraan een bijdrage te leveren hoop ik te kunnen meewerken aan het inlopen van de achterstand die wij qua repertoire voor de vrouwenkoren hebben. Dat zijn toch heerlijke dingen om te doen. Natuurlijk ben ik over de gang van zaken bij de kinderkoren teleurgesteld, maar als ik zit te bladeren in de plakboeken over Wales, Hongarije, Joegoslavië, terugdenk aan de vele Matthäus Passionen in Naarden, Den Haag en tal van andere plaatsen en als ik nu grote kerels tegenkom die zeggen „Wat hebben wij als kind heerlijk bij u gezongen” dan denk ik dat ik toch een aandeel geleverd heb aan het Nederlandse muziekleven en dat stemt tot dankbaarheid”.

Op de receptie na het jubileumconcert op 22 mei in de Opstandingskerk aan de Daal en Bergselaan zullen ongetwijfeld velen „de oude meester met het jonge hart“ de hand komen drukken.

ADRIAAN HAGER

Een aanbod van ons lid, de heer S. Kriek:

GRATIS TER OVERNAME:

de jaargangen 1985 en 1986 van het 3-maandelijks magazine "For You from Czechoslovakia".

Reacties a.u.b. vóór 1 mei a.s. aan S. Kriek, Kroonlaan 12, 1217 AW Hilversum, tel. (035)-40366.

Life wijdt in het februari-nummer aandacht aan het bezoek van de Nederlandse delegatie. Helaas niet in "Leben". Hierbij kop en foto van het artikel.

INTEREST IN FRIENDSHIP

At the end of last year a delegation of the Dutch-Czechoslovak Friendship Society paid a week's visit to Czechoslovakia at the invitation of the Czechoslovak Society for International Relations. The three-man delegation conferred with representatives of various Czechoslovak authorities and organizations, discussing possibilities for further promoting mutual contacts. At the end of the visit to Czechoslovakia by the Dutch delegation we asked Mr N. van Reese, the General Secretary of the Society for an interview.

*Welcoming the
millionth visitor to
the Czechoslovak art
exhibition at
Madurodam*

*Photo:
Dutch-Czechoslovak
Friendship Society*

rapide tours

TOURINGCAR- EN REISBURO

Gespecialiseerd in reizen naar

- * Hongarije
- * Polen
- * Tsjechoslowakije

- * luxe touringcars
- * 8 tot 54 personen
- * beschikbaar voor binnen- en buitenlandse vervoer
- * rolstoelvervoer

Stationsstraat 25
9482 TX TYNAARLO
Tel. 05921-43300

Burgakker 15
5281 CH Boxtel
telefoon 04116-83278
telex 50803

bv Cinerec

- * kontaktpersoon Tsjechische muziekgezelschappen
- * import/export Muziekinstrumenten
- * import grammofoonplaten Tsjechische blaasmuziek
- * muziekuitgeverij Tsjechische blaasmuziek

Voor u, uw familie, vrienden en zakenrelaties:

COMFORTABEL - SNEL - VOORDELIG

iedere dinsdag en zaterdag
naar P R A A G met C S A

CSA

CZECHOSLOVAK AIRLINES

- * met CSA via Praag naar verschillende bestemmingen over de hele wereld
- * vanuit Praag diverse binnenlandse vluchten van CSA
- * met CSA snel transport van uw vracht door de lucht

Nadere inlichtingen:

CSA

Leidsestraat 4, 1017 PA AMSTERDAM
Tel. 020 - 224888 of 224889

IMPORTEUR VAN

o.a.: WIJNEN UIT

TSJECHOSLOWAKIJE
VAN SUBLIEME
KWALITEIT.

Tasmanstraat 131
Den Haag - 070-454202

PRIJS PER FLES: f 7,95

1. **RYNSKY RIZLING.** Een van de edelste wijnen van de Riesling-druif. Droog en met een heerlijke fruitige geur.
2. **TRAMIN.** Gemaakt van de Traminer-druif. Droge, lichtgele wijn met een volle kruidige smaak.
3. **LIMBASSKY SILVAN.** Gemaakt van de Sylvaner-druif. Goudgeel van kleur en met een milde geur en harmonische smaak.
4. **SVATOPETERSKY RIZLING.** Witte wijn met een karaktervolle geur, een volle smaak en een harmonisch zuurgehalte.
5. **RULANDSKE.** Geelgroen van kleur met een uitgesproken en harmonische smaak. Een mild aroma en is zeer geschikt voor langere rijping.
6. **NITRIANSKE KNIEZA Biele.** Een witte wijn uit het wijnbouwgebied van Nitra. Karakteristiek mild aroma en harmonische lichtzoete smaak.
7. **FRANKOVKA.** Robijnrode wijn met een zeer harmonieus en vol bouquet.
8. **NITRIANSKE KNIEZA Cervené.** Robijnrode, milde aromatische wijn. Vol, harmonisch en licht zoet van smaak.

Bij afname van 24 flessen (eventueel gesorteerd) worden deze, waar u ook woont in Nederland, gratis thuisbezorgd.

-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-

Vanaf heden verkrijgbaar in Nederland 2 wereldberoemde bieren uit Tsjechoslowakije, n.l. **PILSNER URQUELL** en **BUDWEISER BUDVAR.** Vraag uw slijter naar deze traditioneel gebrouwen bieren.

T E D *)

Hiermede geef ik mij op als lid/donateur *) van de
VERENIGING VRIENDEN NEDERLAND - TSJECHOSLOWAKIJE

Naam:..... Geb.datum:.....

Naam gezinslid:..... Geb.datum:.....

Adres:.....

Postcode:..... Plaats:.....

Datum:..... Handtekening:.....

Voorgesteld door:..... te:.....

*) Doorhalen wat niet van toepassing is.

V.V.N.T.- Secr. N. van Rees

Postbus 61003 - 3002 HA ROTTERDAM

V.V.N.T.

Redactie: Nieuwendamln. 274

2547 JR 's-GRAVENHAGE

DRUKWERK

Port betaald

Port payé

's-Gravenhage